

O'ZMU XABARLARI

ВЕСТНИК НУУЗ

АКТА NUUZ

MIRZO ULUG'BEK NOMIDAGI O'ZBEKISTON MILLIY UNIVERSITETI ILMIY JURNALI

**JURNAL
1997 YILDAN
CHIQA
BOSHLAGAN**

2026

12

**Ijtimoiy-
gumanitar
fanlar turkumi**

Bosh muharrir:

MADJIDOV I.U. – t.f.d., professor.

Bosh muharrir o'rinbosari:

ERGASHOV Y.S. – f-m.f.d., professor.

Tahrir hay'ati:

Sagdullayev A.S. – t.f.d., akademik (O'zbekiston)

Suleymanov R.X. – t.f.d., prof. (O'zbekiston)

Murtazayeva R.H. – t.f.d., prof. (O'zbekiston)

Musayev N.U. – t.f.d., prof. (O'zbekiston)

Urakov D.J. – t.f.d., prof. (O'zbekiston)

Xolikulov A.B. – t.f.d., prof. (O'zbekiston)

Zuyev A.S. – t.f.d., prof. (Rossiya)

Jesus Gil Fuensanta. – t.f.d., prof. (Ispaniya)

K.Yildirim. – t.f.d., prof. (Turkiya)

Muxamedova D.G. – psix.f.d., prof. (O'zbekiston)

Safayev N.S. – psix.f.d., prof. (O'zbekiston)

Rasulov A.I. – psix.f.d., prof. (O'zbekiston)

Tashimova F.S. – psix.f.d., prof. (Qozog'iston)

Madayeva Sh.O. – f.f.d., prof. (O'zbekiston)

Nishanova O.Dj. – f.f.d., prof. (O'zbekiston)

To'xtayev X.P. – f.f.d., prof. (O'zbekiston)

Sobirova U.F. – sots.f.d., prof. (O'zbekiston)

Xudaykulov H.J. – ped.fan.d., prof. (O'zbekiston)

Miroslav Ballay – PhD, prof. (Slovakiya)

Shirinova R.X. – fil.f.d., professor. (O'zbekiston)

Siddiqova I.A. – fil.f.d., prof. (O'zbekiston)

Sadullayeva N.A. – fil.f.d., prof. (O'zbekiston)

Arustamyan Y.Y. – fil.f.d., prof. (O'zbekiston)

Markov A.V. – fil.f.d., prof. (Rossiya)

Boltaboyev H. – fil.f.d., prof. (O'zbekiston)

Abdurahmonova N.Z. – fil.f.d., prof. (O'zbekiston)

Pardayev Z.A. – fil.f.f.d., dots. (O'zbekiston)

Mas'ul kotib: **PARDAYEV Z.A.**

TOSHKENT – 2026

MUNDARIJA

Tarix

Abdimuradov J. O'zbekiston SSRda kommunal xizmat tizimidagi kadrlar masalasi (1930-1970-yy.)	4
Bobomurodova K. Qashqadaryo vohasida demografik jarayonlarning tarixshunosligi va manbashunosligi (1925–2025).....	6
Qarshiyev I. Denov XX asrning birinchi yarmida: ma'muriy-hududiy tuzilishi tarixiy dinamikasi	9
Matxoliqov Q. Renessans fenomeni: davlat siyosati, intellektual muhit va taraqqiyot (al-Andalus misolida).....	12
Maxkamova Z. Turkiston ASSRda soliq siyosatiga oid me'yoriy-huquqiy hujjatlar tasnifi.....	15
Мирбутаев X. «Сборник международных договоров Республики Узбекистан» как исторический источник: методика изучения узбекско-афганских отношений (1991–2024 гг.).....	18
Mirzayeva X. Rossiya imperiyasida ko'rgazma va yarmarkalar tizimining shakllanishi	21
Raxmankulova M. Amir Temur davri kitobat ishi tarixshunosligi	24
Hajiyeva E. Azerbaijani dance culture in the pan-turkic context	27
Falsafa. Pedagogika. Psixologiya. Metodika. Sotsiologiya. Siyosiy fanlar. Islomshunoslik	
Abbosov M. Sun'iy intellekt ishtirokida sodir etiladigan ayrim qilmishlarning obyektiv belgilari namoyon bo'lishi	30
Abdazov O. Raqamli davrda inson mas'uliyati va sun'iy intellekt ta'sirida ontologik transformatsiyalar	33
Abduqahhorova M. Dual ta'lim asosida mustaqil ta'limni tashkil etish metodikasi.....	36
Abdullayev A. O'zgarishlarni boshqarishga doir an'anaviy va innovatsion yondashuvlar tahlili	39
Abdumajitova Sh. Korruptsiyaga qarshi kurashishda raqamli texnologiyalarni qo'llashning xalqaro-huquqiy jihatlari.....	42
Akbarkuliyev T. Ta'lim muassasalarida media savodxonlik va ma'naviy immunitetni rivojlantirish	45
Akbarov O. Jadid pedagogik tafakkurida tarbiya idealining evolyutsiyasi va Abdulla Avloniy qarashlarida uning ifodasi.....	48
Aliqulov M. Kichik va o'rta sanoat korxonalari uchun kam xarajatli raqamli-lean boshqaruv modeli	51
Anorov M. Xalq og'zaki ijodi vositasida yoshlarning ma'naviy-axloqiy tarbiyasini rivojlantirish asoslari.....	54
Аслонова Э. Педагогические условия и информационно-методическое обеспечение процесса формирования экологической компетентности педагогических кадров ВУЗов	57
Axmadova G. Boshlang'ich ta'limda ingliz tilini o'qitishda kommunikativ ta'lim strategiyalarini takomillashtirish	61
Axmedov Y. Millatlararo ziddiyatlar profilaktikasida siyosiy-kommunikativ diagnostikaning o'rni: empirik tahlil natijalari	64
Babadjanova S. Shaxs maqsadga intiluvchanligini o'rganishning konseptual-metodologik asoslari va psixodiagnostik monitoringi.....	67
Gaynazarova G. Individual ta'lim sharoitida talabalarni kasbiy faoliyatga tayyorlashning didaktik tizimi: pedagogik tajriba-sinovning aniqlashtiruvchi bosqichi	71
Ganixodjayev Y. Global geosiyosiy transformatsiyalar sharoitida Markaziy Osiyo va Janubiy Kavkaz geostrategik bog'liqligining nazariy-konseptual asoslari	75
G'ulomova N. Milliy turizmni rivojlanishida ziyoratgohlarning o'rni	78
Dadamirzayeva M. Boshlang'ich sinf o'quvchilarda dizayn fikrlashni badiiy asarlar vositasida shakllantirishning lokal-modulli texnologiyalari	81
Dusanov N. Qadimgi Turkiy bitiktoshlarda milliy-tarbiyaviy qadriyatlar va yosh avlod tarbiyasi	85
Jabborov T. Loyihalash ta'lim texnologiyasi asosida talabalarning mustaqil ta'lim faoliyatini rivojlantirishning bosqichli modelini ishlab chiqish	88
Jumanazarova G. Yaponiya ayol pedagoglarining talabalarda ijtimoiy mas'uliyatni shakllantirish tajribasi	91
Jurabayeva Z. Boshlang'ich sinf o'quvchilarining til kompetensiyasini rivojlantirishda lingvistik modellashirish texnologiyasining samaradorligi	94
Ibragimov F. Kredit-modul tizimida talaba-o'qituvchi hamkorligini rivojlantirish.....	97
Ishmuradova G.,Mirzayev E.STEAM yondashuvi asosida o'quvchilarning amaliy kompetensiyalarini rivojlantirish yo'llari	100
Yo'ldosheva M. Bo'lajak tarjimonlarda sotsiologiyaviy kompetensiyani takomillashtirishda autentik materiallardan foydalanish	103
Karimova D. Fizika o'qituvchilarini raqamli ta'limga tayyorlash metodikasi	106
Kurbanbayeva M. Kelajak o'qituvchisining kasbiy-deontologik madaniyatini rivojlantirishda raqamli madaniyatning o'rni	109
Kurbanov X. Elektrolitlarda elektr toki mavzusini o'qitishda "elektrokimyoviy ishlab chiqarish texnologiyasi" ixtisoslik fani bilan integratsiyasini amalga oshirish metodikasi	111
Madrahimov A. O'quvchilar o'rtasida zo'ravonlikning oldini olishda maktab, oila va mahalla hamkorligining ijtimoiy ahamiyati	114
Mamajonov J. Raqamli transformatsiya sharoitida ta'lim tizimi rivojlanishining zamonaviy tendensiyalari va pedagogik ustuvorliklari.....	117
Mamatkulov D., Bahriyeva G. Neyrodidaktik yondashuvlar asosida biologiya darslarida o'quvchilarning kognitiv faolligini rivojlantirish.....	120
Mamatkulov D. Mafkuraviy transformatsiya va madaniy identiklik: zamonaviy O'zbekistonda tarixiy vorisiylik va ijtimoiy o'zgarishlar	123
Mamatkulova N. Islom dini ta'sirida yuzaga kelgan urf-odat va marosimlarning falsafiy tahlili.....	126
Muminov M. Sun'iy intellektning zamonaviy jamiyatda shaxs dunyoqarashini shakllantirishdagi ta'siri	129
Murodov Sh. Gamifikatsiya elementlari orqali ingliz tili darslarida talabalar motivatsiyasini oshirish	132
Murodova D. O'quvchilarda ijodiy fikrlashni shakllantirishning pedagogik asoslari	135
Navro'zova G. Abdulxoliq G'ijduvoni Bahouddin Naqshbandning ma'naviy ustozlari	138
Obloqulov O. Mudofaa va xavfsizlikni ta'minlashda kuch ishlatar tuzilmalar, davlat organlari va jamoatchilik o'rtasidagi hamkorlik samaradorligini oshirish.....	141
Oymatova N. Raqamli ta'lim ekotizimida adabiyot o'qitishning metodik ta'minoti: elektron darsliklar va interaktiv platformalardan foydalanish samaradorligi	145
Olimova M. Ideal jamiyat g'oyasining mifologik manbalarda aks ettirilishi	148
Rajabov B. Yosh harbiy xizmatchilarda mafkuraviy barqarorlik va axloqiy immunitetni shakllantirishning konseptual yondashuvlari.....	150
Raximov G. Intellektualizm va sun'iy intellekt falsafasi.....	153
Raximova N. Oliy ta'lim muhitida deviant xulq-atvorni korreksiya qilishga yo'naltirilgan pedagogik texnologiyalar	156
Rahmatullayev B. Vatanparvarlik: shaxs kamoloti va jamiyat taraqqiyotining ijtimoiy-falsafiy asosi.....	159
Rustamova D. Integrated framework for assessing discursive competence in high school EFL learners.....	162
Sagatova Sh. Giyohvandlikdan keyin shaxsni ijtimoiy hayotga qayta moslashtirish muammosi va "12 qadam" dasturining ahamiyati	165

Saitmurodov J. Ijtimoiy-ma'naviy barqarorlikni ta'minlashda huquqiy omillarning ahamiyati	168
Safarova N. Transformativ o'qitish muhitida talaba shaxsining sifat o'zgarishini yuzaga keltiruvchi pedagogik mexanizm	171
Soatov A. Mafkuraviy immunitetni shakllantirishning tarbiyaviy-pedagogik mexanizmlari	174
Sobirov Q. O'zbekiston Respublikasi tashqi siyosatida SHHT bilan madaniy-gumanitar sohalaridagi hamkorlik masalalari	178
Sobirova M. O'zbek xalqi etnomadaniyati tizimida urf-odat, an'ana, qadriyatlarining o'rni va tarbiyaga ta'siri	181
Sultamuratov B. Sociobioecocultural experiences and features of the formation of ecojournalism in Asian countries	184
Tadjibayev M. Zamonaviy tilshunoslikda sun'iy intellekt integratsiyasidagi muammolar va cheklovlar	187
Tohirova G. Fizika ta'limida individuallashtirilgan kontekstli topshiriqlarni loyihalash	190
Toshpulatov O. Immoralizmning shakllanishiga doir nazariyalarning falsafiy tahlili	193
To'qboeva D. O'smir yoshdagi o'quvchilar ma'naviy qiyofasini sotsiokorreksiyalashning pedagogik strategiyasi	196
To'raxonov F. Ta'lim klasteri sharoitida ixtisoslashtirilgan maktablarda fizika fanidan loyiha ishlari asosida o'quvchilarning kasbiy kompetensiyalarini shakllantirish metodikasi	199
To'xtayev N. Xatna marosimidagi urf-odatlar	203
O'klonov A. Sportchilarda stress va tashvish holatini bartaraf etishning ijtimoiy-psixologik omillari	206
O'rishov S. Pedagoglar faoliyatida kognitiv yuklamalarni kamaytirishda sun'iy intellektga (AI) asoslangan micro-learning o'quv texnologiyasining o'rni va ahamiyati	209
Ustamova N. Bo'lajak o'qituvchilarning kasbiy-pedagogik sifatlarini rivojlantirish	212
Хайитов М. Интегрированный урок литературы в 6 классе с привлечением предметов «музыка» и «изобразительное искусство»	215
Xamidov Sh. Yangi O'zbekistonda kiberxavfsizlikni mustahkamlashning ustuvor yo'nalishlari va istiqbollari	218
Xamrakulova K. Qulay ta'lim muhitini shakllantirishning nazariy yondashuvlari va xorijiy tajribalari	220
Ходжаева К. Психологические факторы профессионального самоопределения подростков: результаты эмпирического исследования	223
Xolmurodova L. Fizik va kolloid kimyoni o'qitishda raqamli transformatsiyaning pedagogik-metodik mohiyati va didaktik imkoniyatlari	226
Xo'jamberdiyeva J., Uzokova G. Oliy ta'lim muassasalarida atom fizikasi fanidan o'quv materiallarini o'quv-tadqiqotchilik faoliyatini tashkil etishga mo'ljallab tarkiblashtirish	229
Xurramova B. Bo'lajak o'qituvchilarda neyropedagogik madaniyatni shakllantirishda fanlararo integratsiyalashgan(STEAM)ta'lim muhitini loyihalashtirish	232
Хусниддинов Х. Педагогические условия совершенствования коммуникативной компетентности учащихся начальных классов на основе развития литературно-творческих способностей	235
Shukurov D. Oliy ta'limda talabalar axborot xavfsizligi kompetensiyasini shakllantirishning integrativ pedagogik modeli: tuzilma, shart-sharoitlar va metodik mexanizmlar	238
Ergashev U. The organization of turkic states vision 2040 and the emerging investment landscape in Central Asia and Türkiye	241
Ergasheva D. Aqsh va Eron munosabatlari: diplomatiya, xavfsizlik, strategik raqobat tahlili	244
Eryigitova L. O'zbekistonda yolg'iz keksalar bilan sotsiogerontologik faoliyat olib borish tizimining samarali rivojlantirish yo'llari	247
Erkinboeva K. Pedagogical conditions for developing pupils' social-creative competence in reading literacy lessons	250
Erkinov I. Globallashuv sharoitida yoshlarning ijtimoiy mas'uliyatini shakllantirishning falsafiy-metodologik mexanizmlari	253
Ernazarova M. Ona tili darslarida kollaborativ ta'lim texnologiyalari asosida nutqiy ko'nikmalarni rivojlantirish	256
Eshmamatov D. Yoshlarni harbiy-vatanparvarlik ruhida tarbiyalashda innovatsion pedagogik va psixotexnologik yondashuvlar	259
Yalgashev B. Madaniy xavfsizlik – milliy xavfsizlikning sohasi sifatida	262
Filologiya	
Akbarova Z., Ubaydullayeva Z. O'zbek bolalar nutqining longitudinal korpusini shakllantirish: ilmiy zarurat va childe/talkbank asosidagi yondashuv	266
Alqarov N. Amerika adabiy tafakkurida yovvoyi tabiat konsepsiyasi va Heminguey ijodiy estetikasi	269
Bayjanova O. Diplomatik diskursda baho munosabati va emotivlikning ifodalanishi	272
Bobonazarova M. Ingliz va o'zbek tillari iboralar tizimida "bilim" qiymat komponentining qiyosiy-semantik tahlili	276
Baxtiyova M. Badiiy personaj identifikatsiyasida onomastik transformatsiyaning diskursiv ahamiyati	279
Jalolova M. Ellipsis lingvistik tadqiqot obyekti sifatida	282
Зиганшина А. К вопросу о становлении журнальной периодики в европейской и американской литературной традиции	285
Israilova S. O'zbek tilidagi rang nomlarining assotsiativ-semantik xususiyatlari	288
Корзун А. Поэтика: к истории вопроса, определение понятия	291
Маджидова Р. Пословичная языковая картина мира как репрезентация культурных ценностей	294
Mamatova Sh. Semantic transformation and multimodal representation of information technology terms	298
Mirzaqobilov Sh. Virtual makonda identiklikni ta'minlashda ijtimoiy-madaniy mazmundagi materiallarning o'rni: Kun.uz va Oyina.uz internet-portallari misolida	301
Nazirova O. Dizayn (kostyum) terminologiyasining diaxronik va tarjimaviy-semantik tahlili	304
Niyazova F. Typological and semantic-structural characteristics of the formation and development of pedagogical terminology in the english and uzbek languages	307
Noraliyeva K. More than a name: antonomasia and cognition in translating Ulysses	311
Obidjonova M. Ilmiy fantastikada ilmiy tafakkur va badiiy to'qima munosabati	314
Omanov Sh. Nemis tilidagi modal partikellar hamda o'zbek tilidagi yuklamalar klassifikatsiyasi	318
Pardayeva N., Ashirmatova N. Poetic features of the syllabic meter in the works of Halima Khudoyberdiyeva	321
Ro'ziyeva N. Graduonimiy tushunchasi va uning yondosh hodisalarga munosabati	324
Suyarova N. Ingliz va o'zbek nasriy matnlarida metaforalarning lingvostilistik xususiyatlari	327
Toshova X. Pearl Buck asarlarining adabiyotda tutgan o'rni	330
To'yeva D. The formation and linguopragmatic functions of modern internet slang in english and uzbek	333
Uralova N. O'zbek xalq ertaklarida metaforalarning lingvomadaniy va kognitiv xususiyatlari	336
Хамидуллаева Г. Безэквивалентная лексика и лакуны в узбекских переводах Ф.М.Достоевского (на материале переводов И. Гафурова)	338
Xujamkulova M. Ijtimoiy tarmoq matnlarida fokus va defokuslashning kommunikativ-pragmatik xususiyatlari	341
Цзе Ч., Цюли Ц. Заимствованные слова русского происхождения в китайском языке	344
Eshmurodova Z. Fransuz va o'zbek tillarida fe'l so'z turkumining morfologik tuzilishi	348
Yuldashev X. Ta'lim sohasidagi rasmiy yozishmalarning lingvopragmatik xususiyatlari va tasnifi	351
Yuldasheva M. Siyosiy yangiliklar tarjimasida diskursiv strategiyalar va kollokatsion ekvivalentlik muammosi	355